

Ik zou willen dat ik het zelf bedacht had, zo lekker bekt de titel: *Bommen Berend - de musical*. Muziektheater GOOV kwam op het idee. Met *Bommen Berend* wil GOOV muziektheater het verleden laten herleven in een moderne productie en zo een bijdrage leveren aan de Groninger cultuur.

GOOV's Bommen Berend knipoogt stoer naar Rammstein

Met mediapartner RTV Noord organiseerden ze in Groningen een heuse talentenjacht met een hoog X-Factor gehalte, op zoek naar de man die de hoofdrol van *Bommen Berend* met de meeste overtuiging kan neerzetten. Bert Suhlmann ging er met deze eer vandoor en is zich al maanden samen met koor en orkest aan het voorbereiden op de shows die begin januari zullen plaatsvinden in de Stadsschouwburg in Groningen. Hoog tijd dat ik een kijkje ga nemen tijdens een solorepetitie en een week later de sfeer proef tijdens de eerste koorrepetitie met orkest.

Als ik de repetitieruimte binnenstap bevind ik me prompt tussen de lappen stof, pruiken, knopen en meetlinten. Een aantal gedreven naaisters werkt hard om de prachtige kostuums op tijd af te krijgen. Eén voor één laten de aanwezige koorleden zich opmeten en krijgen ze een pruik aangemeten. Gelach, gegier en gebrul kan natuurlijk niet uitblijven. Ook de houten decoronderdelen vallen me bij binnenkomst meteen op. Ik kan nog niet zien wat het allemaal voor moet gaan stellen, maar de afmetingen zijn behoorlijk indrukwekkend. Op naar de repetitie! Ik heb Bert Suhlmann, alias *Bommen Berend*, nog nooit horen zingen, en ben dan ook aangenaam verrast door zijn lage, diepe stemgeluid. Hij staat vol zelfvertrouwen voor het koor en straalt veel energie uit. Een goede keuze dus! Artistiek leider Jack Nieborg drukt de groep koorleden tijdens een nummer op het hart om aan

Duitse voetbalsupporters te denken: "Op 'kaboem' valt het doelpunt en ga je los!" Afgezien van deze opvallende aanwijzing waan ik me echt terug in de tijd. Zo maak ik kennis met een groep zeventiende-eeuwse dames die betalen voor een dagje slagveld en vliegen teksten als "onbenul met engelenhaar" en "protestantse prutser" me om de oren. De teksten worden regelmatig bijgeschaafd of geschrapt: "die zin past niet bij *Bommen Berend*".

Wat past dan wel bij *Bommen Berend*? Tijd om hoofdrolspeler Bert Suhlmann uitgebreid aan de tand te voelen.

RTV Noord en GOOV Muziektheater noemde Suhlmann "de meest heerszuchtige en krijgshaftige *Bommen Berend*". Klopt dat een beetje? "Jawel, ik ben gekozen omdat ik het dominante en overheersende waar om hij bekend staat het best kan overdragen. Bom-

men *Berend* vond het leuk om Groningen plat te gooien. Dat is hoe hij in de musical wordt geportretteerd." Is dat niet een wat eenzijdig beeld? "Ja, dat vind ik wel. *Bommen Berend* was een diplomaat en communiceerde daarom op vriendelijke en genuanceerde manier. Die kant wordt in de musical niet echt belicht. Er zat ook een scène in waarin *Bommen Berend* een vrouw verleidde. Die scène is eruit gehaald, omdat het niet bij *Bommen Berend* past. Daardoor komt hij vrij hard en dominant over, maar in werkelijkheid was hij echt geen bruto."

Die felle, donkere kant van *Bommen Berend* klinkt ook door in de opvallende muziek van de musical. "Het zijn behoorlijk lastige nummers om te zingen," aldus Suhlmann. Daar wil ik dus graag meer over weten. Ik praat tijdens de koor- en orkestrepetitie

"*Bommen Berend* vond het leuk om Groningen plat te gooien."

met Arnold Veeman, de componist die is betrokken bij het *Bommen Berend* project van GOOV Muziektheater. De keuze voor deze componist is geen toeval. Veeman (1973) is geboren en getogen in het noorden van Nederland en mag zich de komende tijd ambassadeur van de Marketing Groningen-campagne noemen. Hij is dus zeer begaan met de Groninger geschiedenis en cultuur en de musical past hem dan ook als een zijden handschoen. "Ik hoop dat het verhaal van *Bommen Berend* door de musical bekender wordt onder Groningers, dat er meer erkenning komt voor de geschiedenis en mensen een sterkere band krijgen met hun cultuur en omgeving." Maar hoe klinkt dat door in de muziek? "Het is een combinatie tussen heden en verleden. De muziek klinkt soms anders omdat de muziek verwijd tonaal is opgebouwd. Verder zijn alle liedjes vierstemmig gecomponeerd, zoals dat in 1672, in de tijd van *Bommen Berend* dus, gebruikelijk was". Maar daarnaast maak ik vooral in de solonummers die ik voor Bernard van Galen (alias *Bommen Berend*) heb geschreven, gebruik van het metal-idiom. Ik associeer van Galen met Duitsland en geweld. Welke sound leent zich daar uitstekend voor? Juist, de Rammstein sound! Die invloed hoor je dan ook regelmatig terug."

Gonnie Tutelaers

